

Coeliakie

Coeliakie is een auto-immuunziekte gerelateerd aan overgevoeligheid voor gluten. Het veroorzaakt een ontstekingsreactie in het darmslijmvlies. Daardoor worden de darmvlokken beschadigd.

Gluten is de naam voor een groep eiwitten die in verschillende graansoorten voorkomen. Bij coeliakiepatiënten tasten gluten de darmvlokken aan. Dit is een auto-immunreactie. Het afweersysteem ziet gluten als gevaar en maakt antistoffen aan die patiënt-eigen darmcellen aanvallen. Dit leidt tot een ontstekingsreactie.

Darmvlokken zijn grote aantallen uitstulpsels aan de binnenkant van de darm. Deze zorgen voor een goede opname van de voedingsstoffen. Bij coeliakie zijn deze darmvlokken beschadigd of zelfs verdwenen. Hierdoor kan de darm zijn werk niet goed meer doen, en worden de voedingsstoffen minder goed opgenomen.

Coeliakie kan zowel bij jonge kinderen als volwassenen voorkomen. Het is niet precies duidelijk hoe de ziekte ontstaat. We weten wel dat erfelijkheid een rol speelt: als een familielid coeliakie heeft, is de kans dat u zelf coeliakie krijgt iets groter.

Symptomen

De verschijnselen verschillen per persoon en variëren van geen of vage klachten tot heel heftige klachten.

Door de reactie van het afweersysteem op de inname van gluten kunnen klachten ontstaan zoals:

- Diarree
- Verstopping
- Plakkerige ontlasting
- Buikpijn
- Opgezetten buik
- Vermoeidheid
- Gewichtsverlies.
- Groeiachterstand bij kinderen
- Depressie
- Onvruchtbaarheid

Door beschadiging van het darmslijmvlies kunnen bepaalde voedingsstoffen niet meer goed worden opgenomen, met als mogelijk gevolg:

- Vitamine- en mineralentekorten
- Bloedarmoede
- Verminderd botdichtheid; patiënten kunnen osteoporose ontwikkelen

Sommige symptomen lijken aanvankelijk geen verband te houden met het darmstelsel, zoals hoofdpijn en

vermoeidheid.

Onderzoeken

Om de diagnose van coeliakie te kunnen vaststellen wordt meestal eerst bloedonderzoek uitgevoerd. Als er antistoffen tegen gluten (coeliakie-antistoffen) in het bloed zitten, wordt de patiënt voor endoscopie verwezen; waarbij een dunnedarmbiopsie worden genomen.

Als de darmvlokken beschadigd zijn of ontbreken is er sprake van coeliakie. Bij kinderen en tieners, die aan bepaalde voorwaarde voldoen, kan soms de diagnose worden gesteld zonder biopsie.

Meer informatie over deze onderzoeken vindt u via onderstaande links:

Bloedonderzoek

Manieren van bloedafnemen en soorten onderzoeken (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/bloedonderzoek>)

Gastroscopie

Kijkonderzoek van de slokdarm, maag en twaalfvingerige darm
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/gastroscopie>)

Behandelingen

De behandeling bestaat uit een levenslang glutenvrij dieet.

(<https://webshop.voedingscentrum.nl/wp-content/uploads/2018/09/Dieetreeks-Coeliakie.pdf>) Door dat dieet nemen de klachten na een paar weken tot maanden af. Maar het herstel van de darmvlokken duurt langer. Bij sommige (volwassen) patiënten zal het darmslijmvlies nooit volledig herstellen.

Hoewel de klachten door het dieet kunnen verdwijnen, verdwijnt de ziekte coeliakie zelf nooit. Coeliakie is niet te genezen en er bestaan ook geen medicijnen voor. Als u weer gluten eet, raakt het darmslijmvlies opnieuw beschadigd. Daarom moet u het dieet uw hele leven volhouden.

Lactose

Sommige mensen met coeliakie kunnen ook niet tegen melksuiker (lactose). Lactose zit in melk en melkproducten. Deze overgevoeligheid of lactose-intolerantie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/lactose-intolerantie>) verdwijnt meestal zodra de darmvlokken zijn hersteld.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Voeding & Dieet (diëtetiek) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/voeding-dieet-dietetiek>)

Contact Voeding & Dieet (diëtetiek)

T 088 320 78 00